

ΓΑΛΗΝΟΣ

ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΙΑΡΥΘΕΝ ΤΩ 1879 ΥΠΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ

ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗ, ΜΑΚΚΑ, ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ

ΚΑΙ

ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ.

ΕΤΟΣ ΟΓΔΟΟΝ

ΤΟΜ. ΔΕΚΑΤΟΣ ΕΚΤΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ν. Γ. ΠΑΣΣΑΡΗ

—
1886

ΓΑΛΗΝΟΣ

ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΙΑΡΥΘΕΝ ΤΩ 1879 ΥΠΟ ΤΩΝ ΑΤΡΩΝ

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, Σ. ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗ, Ν. ΜΑΚΚΑ, Ν. ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ

ΚΑΤΑ ΕΑΒΒΑΤΩΝ ΕΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΑΡΟΗΣ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΣ

Διὰ τὸ Ἐξωτερικόν Δρ. Ν. 20.
" " Ἐξωτερικόν " " 15.
" τοῦ κ. Φοιτητῆς " " 8.

ΣΥΝΑΡΟΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Εἰς τὴ Γραφεῖον τοῦ ΓΑΛΗΝΟΥ
Ὅδὸς Πινακῶτων
ΑΡΙΘΜΟΣ 8

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — Περιγραφή τῆς ἐν Παρίσις ἐκθέσεως ἀστικῆς υγιεινῆς (exposition d'hygiène urbaine), ὑπὸ Ἰωάννου Χρ. Βάμβα, παρίδρου τοῦ Ἰατρσυνεδρίου. (Συνέχ.). — Ἀκαδημία τῆς ἰατρικῆς ἢ ἐν Παρίσις. Λευκοματῖναι μυϊκαί (Συνέχ.). — Σημειώσεις ἐπιστημονικαὶ ληφθεῖσαι κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπιστράτευσιν παρὰ τισι τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ θεραπευτηρίων, ὑπὸ Β. Παπαθασσιλείου (ἐκ Θηβῶν). — Τὸ ἐν Biarritz διεθνές τῆς ὕδρευσεως καὶ κλιματολογίας συνέδριον. (Τέλος). — Εἰδοποιήσεις. — Βιβλιογρ. δελτίον.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

ΤΗΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

(EXPOSITION D'HYGIENE URBAINE).

ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΧΡ. ΒΑΜΒΑ, Παρίδρου τοῦ Ἰατρσυνεδρίου.

(Συνέχεια. 8ρα σελ. 120).

Μεταξὺ τῶν διακρινομένων ἐν τῇ Ἐκθέσει, ἀξίων δὲ θυμιασμοῦ ἐν τῇ πραγματικότητι, εἶναι τὰ σχέδια εἰς τὰ ἀπεικονίζουσι τὰ πρὸ μακροῦ ἐν τῇ μεγάλῃ, γνηροκομείῳ καὶ πτωχοκομείῳ τῆς Bicêtre οἰκοδομηθέντα κατὰ τὰς δόξας τοῦ διασήμευ τὰς τῆς ἰατρικῆς καὶ Boumneville ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτ. Gallois παραπήγματα, τὰ προωρισμένα διὰ τὰ ἐν αὐτῇ τανῶν περισυγκείμενα καὶ ὑπὸ ἐπιληψίας καὶ ιδιωτισμοῦ πάσχοντα παιδιά. Τὰ

παραπήγματα ταῦτα θεωροῦνται ὡς ἐκπληροῦντα ἤδη τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς ἐφαρμογῆς τῶν κανόνων τῆς Ὑγιεινῆς, κινεῖται δὲ τὸν θαυμασμὸν καὶ προκαλοῦσι τοὺς ἐπαίνους τῶν ἐπισκεπτομένων τὴν Bicêtre ξένων καὶ ἐντοπίων ἐπιστημόνων. Συμβουλευθεὶς παντὶ Ἑλλήνι ἐπιστήμονι ἱατρῷ εὐρισκομένῳ ἢ μέλλοντι νὰ υπάγῃ εἰς Παρισίους νὰ ἐπισκεφθῇ ἐν Bicêtre τὴν κλινικὴν τοῦ κ. Bouinville καὶ θέλει βεβαίως μετ' ἐμοῦ εἰπεῖ δι' ἐκεῖ ζῇ καὶ ἀναπύσσειται ὁ πραγματικὸς πολιτισμὸς· βλέπων δὲ τις ἐκ τοῦ πλησίον καὶ ἀντιλαμβάνομενος τῶν ὑπηρεσιῶν ὅσας προσφέρει τοιοῦτοτρόπως εἰς τὴν ἀνθρωπότητα καὶ εἰς τὸν πολιτισμὸν ὁ Bouinville αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἀναφωνήσῃ ὅτι τὸ ἔχον τοιοῦτους πολίτας ἔθνος εἶναι μέγα. Τὰ νέα ταῦτα παραπήγματα τῆς Bicêtre εἶναι πρὸς τὸ παρὸν ἐπτά, ὧν τὰ μὲν χρησιμεύουσι πρὸς παιδαγωγίαν καὶ διὰ τὰς μικρὰς ἐργασίας, εἰς ἃς ἐθίζονται τὰ δυστυχῆ ἐκείνα ὄντα, τὰ δὲ χρησιμεύουσιν ὡς τὰ ὑπνωτήρια καὶ ἀναπαυτήρια αὐτῶν.

Ἐν τῇ αὐτῇ τῆς Ἐκθέσεως ἐξετέθη ἐπίσης παράπηγμα δι' ἀπομεμονωμένον θεραπευτήριον κατὰ σύστημα Tallet μετὰ παραλλαγῆς κατὰ τὴν οἰκοδομήσιν ὅλην ὑπὸ Joachim. Ἐπίσης ἐξετέθη παράπηγμα ὑπερχωρίζεται τοῦ ἐδάφους διὰ μίγματος ἐκ χάρτου καὶ ἀσφάλτου ὑπὸ τοῦ κατασκευαστοῦ Hugué. Ὁ Poitineau ἐξετέθη ἐπίσης παράπηγμα κατὰλληλὸν μόνον δι' ἐκδρομὰς πρὸς ἀνακάλυψιν νέων χωρῶν.

Μέγα τὸ ἐνδιαφέρον ἐκίνει τὸ νέον παράπηγμα Tarnier, ὅπερ ἡδυνάτο τις νὰ εἶδῃ καὶ ἐν ἐνεργείᾳ ἐν τῷ Μαιευτηρίῳ τῶν Παρισίων τὸ διευθυνομένον ὑπ' αὐτοῦ, προωρισμένον δὲ νὰ περιλαμβάνῃ ἐν ἀπομονώσει προσκαίρῳ τὰς τικτούσας αἵτινες δὲν εἰσέρχονται εἰς τὴν κοινὴν ἐκπέντε κλινὴν συνιστάμενην αἰθούσαν εἰρή μετὰ παρέλευσιν τεσσαρῶν ἡμερῶν μετὰ τὸν τοκετόν.

Ἐπίσης μέγα τὸ ἐνδιαφέρον ἐκίνει τὸ πρόπλασμα Μαιευτηρίου τῶν κ.κ. Pinard καὶ Latolloye, αἵτινες ὁμῶς δὲν χωρίζουσιν ὡς ὁ Tarnier τὰς νεωστὶ τικτούσας, ἐφαρμόζουσιν ὁμῶς δι' αὐτὰς Μὲν αὐστηρὰν καὶ πλήρη ἀντισηπτικὴν μέθοδον. Ἐν τῷ σχεδίῳ ὁ Pinard ἔχει ἀπομεμονωμένον παράπηγμα δι' ὅσας γυναῖκας παραλαμβάνει ἤδη πασχούσας ἐπιλόχιον νόσημα. Τοῦτο δὲ εἶναι πράγματι κατασκευασμένον μετ' ὅλων τῶν αὐστηρῶν τῆς Ὑγιεινῆς ἀπαιτήσεων. — Ἐν τῷ διαμερίσματι τῆς Assistance publique ἐξετέθησαν ἐπίσης ἐν σχεδίοις οἱ νεωστὶ οἰκοδομηθέντες μεμονωμένοι οἰκίσκοι τοῦ Μαιευτηρίου οἱ ἐκπληροῦντες πραγματικῶς πολλὰς τῶν τῆς Ὑγιεινῆς συνθηκῶν.

Ἄξιον ἐπίσης μνησθῆναι τὸ ἐν ἰδιαιτέρῳ θαλάμῳ ἐκτεθὲν ἀποτύπωμα ἐνὸς ἐκ τῶν πλειόνων ἤδη ὑπνωτηρίων τῶν Παρισίων, τῶν προωρισμένων νὰ παρέχωσι μεγάλαν ὑπηρεσίαν καὶ εἰς τὴν δημοσίαν υγίαν

τῆς πόλεως. Διότι καθ' ἑσπέραν οἱ εἰσέρχόμενοι ὅπως εὐρώσι στέγην καὶ διατροφήν διὰ μίαν νύκτα δυστυχεῖς ἐκεῖνοι ἀνθρώποι καθαρίζονται καθ' ὅλον τὸ σῶμα διὰ κατὰλληλῶν καὶ εὐκόλως λειτουργούντων λουτήρων. Τὰ δὲ ἐνδύματα αὐτῶν ἀπολυμαίνονται ἄλλοι μὲν διὰ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ θειώδους ὀξέος καὶ ἄλλοι διὰ τῆς ἐπιδράσεως τῆς ὑψηλῆς θερμότητος ἐν κλιβάνοις πλύνονται ἀκολούθως ἢ καθαρίζονται ἀναλόγως τῶν περιστάσεων.

IV. Ὑδραυλικαὶ ἐργασίαι ἐν γένει.

Ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ Παρισίων ἐξέθηκεν ἐν δύο αἰθούσαις συνεχομέναις πρῶτον μὲν δείγματα τῶν τριῶν εἰδῶν τῶν ὑδάτων, τὰ ὅποια αὕτη προσπορίζεται διὰ τὴν χρῆσιν τῆς πόλεως, καὶ δεύτερον ἐν προπλάσμασι καὶ διὰ πινάκων ἔπαιον τὸ πλέγμα τῶν διαφόρου ἐμβάδου σιδηρῶν καὶ μολυβδίνων σωλήνων, καὶ ἔπαιον τὰ ποικίλα ἐργαλεῖα καὶ μηχανήματα, ὧν γίνεται χρῆσις κατὰ τὴν διανομὴν καὶ τὴν ἀναλόγως τῶν περιστάσεων κατανάλωσιν τοῦ ὕδατος.

Διὰ τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως τῶν Παρισίων τὸ ὑδραυλικὸν αὐτῆς σύστημα εἶχε μέγιστον ἐνδιαφέρον ὑδροαυλιζόμενον ἐν τῇ Ἐκθέσει ἐκ τῆς ἐντυπώσεως, ἣν παρήγαγεν ἡ διαφορὰ τῆς διαυγείας τῶν ἐν χρήσει τριῶν ὑδάτων ἐναργέστατα φαινόμενη ἐν ταῖς δεξαμέναις δι' ὧν διήρχετο ἕκαστον αὐτῶν, καὶ ἐν ταῖς ὑπερθεῖν τῶν δεξαμενῶν τούτων εἰς 2 περίπου μέτρα ὕψος ὑερίαις συσκευαίς, δι' ὧν πρὸ τοῦ φυσικοῦ φωτός καταλλήλως τεθῶσι καταφανέστερον ἀκόμη ἢ διαφορὰ αὕτη ἐξηλέγχετο. Ἐκαστος λοιπὸν τῶν κατοίκων μετὰ ταῦτα ἐξήτει τοὺς ἐπεξηγηματικούς, τοπογραφικούς, χάρτας τῆς πόλεως, ὅπως εἶδῃ εἰς ποίαν κατηγόριαν ἀνάγεται ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τοῦ ποσίου ὕδατος. Εἶναι δὲ ἀληθές ὅτι κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς Ἐκθέσεως ταύτης, οὐχὶ μόνον ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ καὶ ἐν τῷ δημοτικῷ συμβουλίῳ τῶν Παρισίων ἐλήφθη λίαν δραστηρίως ὑπ' ὅψιν τὸ ζήτημα τῶν ποσίων ὑδάτων. Ἐλπίζομεν λοιπὸν ὅτι δὲν θὰ παρέλθῃ πολὺ, καιρὸς καὶ θὰ εἴδωμεν ὅτι ἐν Παρίσι καὶ ὅλην τὴν πόλιν οὐδενὸς ἄλλου ὕδατος ὡς ποσίου γίνεται χρῆσις εἰμὴ μόνον καθαροῦ καὶ διαυγοῦς πηγαιῶ.

Ἐν τῷ διαμερίσματι τούτῳ τὴν περιέργειαν προσέλκυεν ὁ σκοτεινὸς θάλαμος, ὃν ὁ Chamberland εἶχε ἐκθέσει διὰ τὴν ὀπτικήν τοῦ ὕδατος ἐρευνᾶν ἐφαρμόσας τὴν ὑπὸ τοῦ ἀγγλοῦ Tyndall ἐπινοηθεῖσαν μέθοδον τῆς ὀπτικῆς ἐρεύνης τοῦ ἀέρος. Ἡ πρὸς τοῦτο συσκευὴ εἶναι ἀπλουστάτη καὶ συνίσταται ὑπὸ σφαίρας ὑαλίνης χωρητικότητος δύο λίτρων περίπου. Τὸ ἥμιτι τῆς σφαίρας ταύτης μελανοῦται δι' οὐσίας καταλλήλους ἢ καὶ περιβάλλεται δι' ὑφάσματος μέλανος, περὶ τὸ μέσον δὲ ἀφίεται διάστημα 2 περίπου ἐκατοσταμέτρων, δι' οὗ διέρχεται ἀκτὶς φω-

ν. πρὸς καταλλήλως πιθεμένους. Παρατηρῶν τις πρὸς τὴν ὀπὴν πρὸ τῆς ὀπίσκειας ἐτέθη τὸ φῶς, ἐάν μὲν τὸ ὕδωρ δὲν περιέχει οὐσίας ἐν ἀπαιωρή-
σει, ἡ ἀκτὶς αὐτοῦ δὲν διακρίνεται παντάπασιν, ἐάν ὅμως τούναντιον
τὸ ὕδωρ περιέχῃ τοιαύτας, ἡ ἀκτὶς τοῦ φωτός εἶναι ὁρατὴ καθ' ὅν τρόπον
φαίνονται ὁραταὶ αἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου εἰσερχόμεναι δι' ὀπῆς τινος
ἐντὸς θαλάμου σκότεινοῦ καὶ περιέχοντος κόνας μετὰ τοῦ αἵματος. Τὴν
ὀπτικὴν ταύτην τοῦ ὕδατος ἔρευναν, ἕνεκα τῆς ἀπλότητος μεθ' ἧς δυ-
νατὸν νὰ ἐκτελεσθῇ, βεβαίως θέλουσιν ἐφαρμόσει πρὸς ἐξέλεγχον τῆς
διαφανείας τοῦ ποσίου ὕδατος αἱ ἀρχαὶ αἱ διευθύνουσαι τὰς ὑδραυλικὰς
τῶν πόλεων ἐργασίας.

V. Διύλιστήριον τοῦ ὕδατος.

Ἐν τῇ ὑποδιακρίσει ταύτῃ δὲν ὀ. ἀναφέρω τὰ προπλάσματα καὶ
διαγράμματα τῶν γενικῶν καὶ μορίων, διύλιστηρίων τῶν πόλεων, ὅσα
ἐξετέθησαν ἐν τῇ Ἐκθέσει, διότι ταῦτα εἰσι λίαν γνωστά. Θὰ σημειώσω
δὲ ἐνταῦθα ἐκεῖνα μόνον τῶν φορητῶν διύλιστηρίων, ὅσα ἀνεῖρον, ὄντα
πρωτέρων ἐφευρέσεων καὶ τὰ ὅποια δὲν περιλαμβάνονται ἐν τῇ κεφαλαίῳ
περὶ ὕδατος τοῦ ἐμοῦ Ἐγχειριδίου Ὑγιεινῆς. — Ὁ Chamberland, ἐξέθηκεν
ἐκτὸς τοῦ ἐκ ὀθραϊκῆς γῆς γνωστοῦ διηθητηρίου, δι' οὗ ἐπέτυχεν τὴν ἀπο-
στείρωσιν τοῦ ὕδατος ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ μικροοργανισμῶν καὶ τῶν ὁμοίων φέρι
τὴν πιστοποίησιν τοῦ Pasteur, τὸ καλούμενον ὑπ' αὐτοῦ διηθητήριον τῆς
ἐξοχῆς, ὅπερ συρίσεται εἰς σειρὰν κυλινδρῶν ἐκ ὀθραϊκῆς γῆς μήκους
0,25—0,30 καὶ περιμέτρου 0,3—0,5 κατασκευασμένων ἐντὸς κιβωτίου
καταλλήλου πληρομένου ὕδατος δι' ἀντλίας ἀναρροφητικῆς καὶ καταλλι-
πτικῆς, ἐκ τοῦ πρὸς διύλινιν προσπυγχνόντος. Τὸ διηθητήριον τοῦτο προ-
ρῖζει ὁ Chamberland καὶ διὰ τὸν ἐν προελαίῳ τραπεζῶν καὶ διὰ παραπο-
σάμικα χωρία στερεώμενα ἄλλου ποσίου ὕδατος ἐν καιρῷ ἐπιδημιῶν, εἴ-
δε καὶ πρὸς διύλινιν τῶν κεινῶν οἴνων διὰ τὴν διαύγειαν καὶ διατήρησιν
τῶν ὁποίων μεταχειρίζονται τὴν τίτκον ἐν αἰς μεσημεριναῖς χῶραις.
Τὰ ἐκ τῶν διηθητηρίων Chamberland ἐξερχόμενον ὕδωρ ἀπορριζόμενον
εἰς κοινὴν ἀγωγὸν ἐξ ἐλαστικοῦ κόμματος παρουσιάζεται ὀπτικῶς καθά-
ρην καὶ εἶναι ἀφθονον.

Τὸ διηθητήριον Maignon συνιστάμενον ἐξ ὑφάσματος ἀμιάντου ἐπι-
πρασμένου διὰ μίγματος κόνας, ἐξ ἀσβέστου καὶ ἀνθρακὸς εἶναι εἰς με-
γίστην χρῆσιν ἐν Αἰγύπτῳ ὑπὸ τῶν Ἀγγλων. Περιέργον δὲ νὰ βλέπη-
ται ὅτι διὰ τοῦ διηθητηρίου τούτου διαλύσεις ἐν ὕδατι τῶν ἀλάτων τοῦ
μαλφάδου, τοῦ χαλκοῦ, τοῦ ψευδαργύρου καὶ τοῦ σιδήρου διέρχονται ἐγ-
καταλιμπανόμεναι πᾶν ἔχνος τῶν μετ' αὐτῶν κρυστῶν, τὸ δὲ παραλαμβάνο-
μενον ὕδωρ εἶναι οὐχὶ μόνον ὀπτικῶς ἀλλὰ καὶ χημικῶς καθάρων καὶ

ἐλεύθερον τοιούτων. Κατὰ τὰς διαθεβαιώσεις πολλῶν τῶν διηθητηρίων
τοῦτο συντείνει ἐπίσης πρὸς ἀποστείρωσιν τοῦ ὕδατος ἐκ τῶν μικροβίων.
— Ἐπίσης ἄξιον μνείας θεωρεῖται τὸ διηθητήριον τοῦ Malice, ὅπερ δίδει
ἀφθονον ὕδωρ καὶ δὲν ἀπαιτεῖ πρὸς λειτουργίαν εἰμὴ ἐλαχίστην πίεσιν.
συνίσταται δὲ ἐκ δίσκων ἐξ ἀμιάντου καὶ πεπισμένου χάρτου φερόντων
εἰς τὸ κέντρον ὀπῆν. — Πληθὺν ἄλλων διηθητηρίων ἐκτεθέντων παρα-
λείπω χάριν συντομίας.

VI. Ὑπόνομοι καὶ ὀχετοὶ ἐν γένει.

Ἐὰν περιέγραψον τὸν σκοπὸν καὶ τὴν χρῆσιν ἀπάντων τῶν ἐν τῇ διακ-
μερίσματι τούτῳ ἐκθεμάτων, βεβαίως ἡ περιγραφή μου θὰ ὑπερέβαινε
τὰ ὅρια τοιαύτης. Θέλω περιορισθῇ μόνον νὰ ἀναφέρω ὅτι πραγματικώτε-
ρον θεωρῶ δυνάμενον νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐν Ἀθήναις, ὅπου τὸ ζήτημα
τῶν ὑπονόμων καὶ ὀχετῶν κολλὰς ἐλλείψεις ἔχει καὶ δυστυχῶς ἐπὶ πολλὴν
καιρὸν εἴτι τοιοῦτον δυνάμενον νὰ ἴηται. Μεταξὺ τῶν ἐκτεθέντων διακ-
μῶν τροποποιήσεων σωμάτων, καταλληλοτέρους, ὅπως ἀποφράττωσι
μὲν τὰς ὀπὰς τῶν ὑπονόμων ἐκ τῆς ἐξόδου τῶν ἐν αὐταῖς κερῶν πρὸς
τὰς ὁδοὺς, ὅφ' ἃς διέρχονται, ἐπιτρέπωσιν ὅμως τὴν διαρροὴν τῶν ὑδά-
των ἐκ τῶν ὁδῶν πρὸς τὰς ὑπονόμους, θεωρῶ τοὺς ἐκτεθέντας ἐκ σιδή-
ρου σιφωνοειδεῖς σωλήνας τῶν Geneste καὶ Herscher, δι' ὧν καταλ-
λήλως τιθεμένων ἐκπλήροσται ὁ σκοπός, ὃν ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ Ἀθηνῶν
πρέπει νὰ ἐπιδιώξῃ προσωρινῶς, ἵνα ἀπαλλάξῃ τοὺς κατοικοῦντας καὶ
διερχομένους ὁδοὺς τινὰς τῆς πόλεως τῆς φοβερᾶς κακοδμίας, ἥτις πλήτ-
τει αὐτούς.

Ὅπως μὴ πληρῶται ἡ βῆσις τῶν ὑπονόμων ἐξ ἄμμου καὶ ἄλλων
στερεῶν σωμάτων, ἐφευρέθησαν ἰδίως διὰ τὰς ὑπονόμους τὰς μὴ ἐχού-
σας τὴν πρέπουσαν κλίσιν καὶ ἀφθονον ὕδωρ πρὸς πλύσιν αὐτῶν, τὰ ἔλη-
θέντα reservoirs de chasse, ἥτοι ἀποθήκαι ὕδατος καταλλήλως πο-
πορευόμεναι ἀπὸ διαστήματος εἰς διάστημα παρὰ τὰς ὑπονόμους καὶ
πρὸς αὐτάς ἐκπέμπουσιν τὸ ὕδωρ μεθ' ὁμῆς καὶ δυνάμεως ἀπὸ λεπτοῦ
εἰσλαπτὸν διὰ τῆς ὑδραυλικῆς πίεσεως καὶ διὰ μηχανημάτων καταλ-
λήλων, οὕτως ὥστε νὰ παρασύρῃται πᾶν τὸ ἐν τῇ κοίτῃ αὐτῶν προσφυγ-
χάνον σῶμα. Διὰ τὰς πλείστας τῶν ἐν Ἀθήναις φρόνῳ ὅτι τοιοῦτόν τι
προσωρινὸν μέτρον θέλει εἶσθαι λίαν κατάλληλον. Τὰ διακριθέντα τοιού-
των reservoirs de chasse ἐν τῇ Ἐκθέσει συστήματα εἶναι τὰ τῶν
Field, Geneste καὶ Herscher, τὸ τοῦ Colin, τὸ τοῦ Parenty καὶ τὸ
τοῦ Aimond.

Πολλὰ πόλεις ἔχον πέμψει ἐν τῇ Ἐκθέσει δείγματα σωλήνων ἰδίως
πηλίνων ἐπιμαχρισμένων καταλλήλων πρὸς ἀποκόμισιν καὶ διοχέτευσιν

τῶν ἐκ τῶν οἰκῶν ἀκαθάρτων ὑδάτων πρὸς τὰς ὑπόνομους ἢ πρὸς
βόλους. Δὲν δύναμαι ἀνεῖ τῆς πείρας ἐν ἐφαρμογῇ αὐτῶν νὰ ἀπο-
φανθῶ περὶ τῆς χρησιμότητος τοιούτων καὶ παρ' ἡμῖν, ἐνθυμούμαι ὅμως
ὅτι πλείστακις ἔλεγεν ὁ σεβαστὴν μνήμην καταλιπὼν ἱατροσύνεδρος
Στ. Κρίνος, ἐν συζητήσεσιν ἐν τῇ Ἱατροσυνεδρίῳ περὶ τῶν καλλιέρων
παροχευτικῶν μέσων ἐν Ἀθήναις, προτείνων τὴν ἐφαρμογὴν σωλῆνων
πηλίνων κατὰ τὰ ἄκρα τῶν πεζοδρομίων τῶν ὁδῶν, ὑφ' ἧς δὲν ὑπάρ-
χουσιν ὑπόνομοι, πρὸς διαχέτευσιν τῶν ἐκ τῶν οἰκῶν ἀκαθάρτων ὑδά-
των πρὸς τὰς κεντρικὰς δόδους, ὑφ' ἧς ὑπάρχουσιν τοιαῦται, καὶ φρονῶ
ὅτι πρὸς ἀποφυγὴν προσωρινὴν τῆς ἀπὸ τὰς πλείστας δόδους τῶν διαφό-
ρων συνοικιῶν ἀηδοῦς καὶ πολλὰκις ἐπιβλαβούς ἐλευθέρας ροῆς καὶ λι-
μνάνσεως τῶν ἀκαθάρτων ὑδάτων, πρέπει νὰ δοκιμασθῇ ἡ ἐφαρμογὴ πη-
λίνων σωλῆνων, δι' ὧν ταῦτα διαρρέοντα νὰ ἀβροῖζονται πρὸς εὐρυτέ-
ρους τοιούτους, καὶ οὗτοι πάλιν πρὸς τὰς δόδους, ὑφ' ἧς διέρχονται
ὑπόνομοι.

(ἀκολουθεῖ)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ Η ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ. (Συνεδρίασις τῆς 19 Ἰανουαρίου).

Πτωματῆναι καὶ μικροβίαια.

(Συνέχεια. σελ. 134).

Ὅτε τῇ 1876 καὶ ἰδίως τὸ 1872 ὁ Lister, στηριζόμενος εἰς τὰς
θεωρίας τοῦ Pasteur, ἐδογματίσεν ὅτι ἡ πύησις εἶναι ἀπότοκος τῆς δρά-
σεως τῶν ἐν τῷ ἀέρι φερμαξίων ἐπὶ τὸν ὀρρόν καὶ τὸ αἷμα, ἐν ᾗ μάλ-
λον δύο τινα εἰρήται, ἅτινα τὸ ἐν εἶναι συνέπεια τοῦ ἄλλου, τὴν μὴ πύη-
σιν τῶν τραυμάτων καὶ τὴν κατὰ πρῶτον σκοπὸν ἔνωσιν αὐτῶν. Παρα-
δεκτῆς γενομένης τῆς πρὸς ἐπίθεσιν μεθόδου αὐτοῦ παρατηρήθη ὅτι
ἐπαισθητῶς ἡλαττώθη ἡ ἐν τοῖς νοσοκομείοις θνησιμότης, ἐκ τούτου δὲ
πρόέβησαν πολλὰ πυρρύτερα εἰς τὴν θεωρίαν, ἀπέδωκαν δηλονότι εἰς τοὺς
ἐν τῇ ἀέρι σπόρους, εἰς τοὺς σπόρους τῆς ζυμώσεως καὶ τῆς σήψεως τὴν
ιδιότητά τοῦ προκαλεῖν ἀπ' εὐθείας τὴν γένεσιν νόσων λίαν ὀρισμένων
καὶ ὑπὸ τύπου λίαν διαφόρους, τὴν πυαιμίαν, τὸ ἐρυσίπελας, τὴν ὀξείαν
σηψαιμίαν, τὸν ἐπιλόχιον πυρετόν.

Κατὰ τὰς τότε ἰσχυρούς θεωρίας ἕκαστος πάσχων ἀπέβαινεν ἀρχικῶς,
ἀτομικῶς το ὅμα τῶν φερμαξίων, ἐπεκράτει, ὡς τότε εἶχα εἰπεῖ, τὸ
δόγμα τοῦ ἐξωτισμοῦ.

Μετ' οὐ πολὺ ἡ ἀνακάλυψις τῶν οὕτω ὡς κληθέντων μικροβίων, τῶν

ἀπεικονισμένων σπόρων, τῶν ἀρχικῶν ὁργανισμῶν ἐτροποποίησε τὰς ἰδέας,
ἀπεδόθη εἰς ἐκάστην νόσον καὶ εἰδικὸν μικροβίον, ἡ δρᾶσις δὲ τοῦ μι-
κροβίου τούτου μεταναστεύοντος διὰ τοῦ ἀέρος, μεταφερμένου διὰ τοῦ
ὕδατος, διὰ τῶν δακτύλων διὰ τῶν ἐργαλείων τοῦ χειρουργοῦ, διὰ τῆς
εἰδικῆς αὐτοῦ ἐνεργείας συνετέλει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἰδιαζούσης αὐτοῦ
νόσου· τὸ μικροβίον λοιπὸν ἦτο οὐ μόνον τὸ παράγωγον τῆς νόσου ἀλλὰ
καὶ ἡ παραγωγὴς αὐτῆς αἰτίας. Ἡ θεωρία αὕτη ἦτο μᾶλλον ἐπαγωγὴς
τῆς τῶν ζυμωμάτων, διότι δι' αὐτῆς ἐξηγοῦντο οὐ μόνον τὰ εἰδικὰ
τῶν νοσηρῶν τύπων, ἀλλὰ καὶ ἡ διὰ συγχρωτισμοῦ ἐξάπλωσις αὐτῆς
καὶ αἱ τοσοῦτον βαρεῖαι τῶν χειρουργικῶν νόσων ἐπιπλοκαί.

Ἀφ' ἧς ἐγένετο παραδεκτὴ ἡ ἰδέα ὅτι ἅπασαι αὗται αἱ νόσοι παρά-
γονται ὑπὸ εἰδικῶν ὁργανισμῶν, ἐπανήρχοντο ἐν ἰσχύϊ αἱ ὑπὸ τοῦ
Pasteur τῇ 1862 εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν προταθεῖσαι καὶ
ὑποστηρίχθησαι θεωρίαι κατὰ τῶν δογμάτων τοῦ Pouchet ὑποστηρί-
ζοντος τὴν αὐτόματον γένεσιν τῶν πρωτοοργανισμῶν. Παραδεκτοῦ γενο-
μένου ὅτι τὸ ἐρυσίπελας ἐπὶ παραδείγματι γέννᾶται ἀπὸ εἰδικοῦ σπόρου,
ὅτι ὁ σπόρος οὗτος εἶναι νοσογόνος ἀτομικότης, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ
παραδεχθῶμεν ὅτι τὸ ἐρυσίπελας γέννᾶται ποτε πρωτοπαθῶς. Ἐλπι-
στέον, ὡς ἔλεγεν ὁ Verneuil κατὰ τὴν τοῦ παρελόντος ἔτους συ-
ζητήσιν, ὅτι ὁ ἐλλογὴ ἐποχὴ καθ' ἣν ὁ ἐκλείψωσι τὰ μικροβία ἀπὸ
τινὸς ἐπιδημίας, ὡς ἐδιώχθησαν οἱ λύκοι ἀπὸ τῶν δασῶν μας, οἱ λέον-
τες ἀπὸ τῆς Βορείου Ἀφρικῆς καὶ αἱ φάλαιναι ἀπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ
Ὠκεανοῦ, ὅτε πλείονες φονεύονται τόσῳ ὀλιγώτεροι γεννῶνται. Τοῦναν-
τίον ἀπὸ τοῦ 1865 ὑπεστήριξα καὶ ἐξακολουθῶ νὰ ὑποστηρίξω ὅτι ὑπὸ
τὰς ὑπὸ τῆς κλινικῆς καὶ τῆς παρατηρήσεως δεδομένας συνθήκας δύναται
ν' ἀναπτυχθῇ εἰς πάσχοντα πρωτοπαθῶς μία τῶν βαρειῶν χειρουργ-
ικῶν ἐπιπλοκῶν, καὶ ὅτι ἡ ἀνάπτυξις τῆς νόσου ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα
διὰ τὰς πολλὰς τούτων τὴν ἀνάπτυξιν νοσηροῦ προϊόντος μεταδοσίμου,
σπέρμα μολυσματικὸν μεταδίδον τὴν νόσον διὰ συγχρωτισμοῦ.

Ἡ θεωρία αὕτη, καίτοι ἀνταποκρίνεται εἰς τὰ διδάγματα τῆς κλινι-
κῆς, ἔχει ἡ μᾶλλον εἶχε κατ' αὐτῆς τὰ κατὰ τοῦ δόγματός τῆς ἑτερο-
γενείας ἐπιχειρήματα, ἅτινα ἔλπίζω ἡ ἀνακάλυψις τοῦ Chauvier θέλει
μηδενίσει καθόσον στηρίζονται μᾶλλον ἐπὶ τῆς συζητήσεως ἢ ἐπὶ τῆς
παρατηρήσεως.

Διακηρύττω ὅτι δὲν προτίθεμαι νὰ ὑπερκαρίσω τὴν ἰδέαν τῆς ἀρχε-
γόνου ἀναφανέσεως νόσων μεταδοσίμων, ἐπίσης δὲν θὰ ὑποστηρίξω ὅτι
ἀρχηγῶς γέννῶνται νόσοι ὡς τὸ λείριον, ἡ διστερικία, ἡ εὐλογία κλπ.,
ὅτι ὅψιν μόνον λαμβάνω τὰς βαρεῖας χειρουργικὰς παθήσεις αἰτίαι εἶναι
ἐπιπλοκαὶ προϋπαρχουσῶν νόσων χωρὶς τῶν ὁποίων δὲν ἤθελον ὑπάρ-
ξει, τὴν χειρουργικὴν πυαιμίαν, ἥτις ὅπως ἀναπτύχθῃ ἀπαιτεῖ ἐξω-

τερικόν τραύμα ή φλέβα εν διαπύσει, τὴν ἐπιλόχιον πυρετὸν, ὅστις ἀπαρτεῖ τὸν τοκετὸν ή καὶ, ἀλλὰ τότε διὰ συγχρωτισμοῦ, τὴν ἐπιμήνιον περίοδον, τὸ ἐρυσίπελας, τὴν σηψαιμίαν, ἔτινα ἀπαιτοῦσι τὴν βπαρξιν τραύματος.

Ὁ Gauthier, καταδείξας τὴν παραγωγὴν πτωματινῶν ὑπὸ τῶν νεκρῶν ὕλων, ἀνεκάλυψεν ὅτι εἰς τὸν ζῶντα ὄργανισμὸν, διαρκούσης τῆς ζωῆς καὶ διὰ τῶν ἀποκριτικῶν αὐτῆς φαινομένων, σχηματίζονται ὑπὸ τινος ὁρους ἀλκαλοειδῆ, ἔτινα ἀποκαλεῖ λευκωματίνες, καὶ ἄζωτοι οὗτοι αἵτινες εἶναι ἀποκριτικαὶ ὕλοι καὶ αἵτινες ἔχουσι τὸν κοινὸν χαρακτῆρα νὰ ᾖναι δηλητηριώδεις· τάχα ή κλινικὴ δὲν καταδεικνύει ὅτι ἐν ἐκαστῷ πυορροῶντι τραύματι σχηματίζεται σηπτικὸν δηλητήριο, ὅπερ δὲν εἶναι, καθ' ὃς ὁ Bergmann ἐδογματίσε τῷ 1858, προτὶν ἀποχωρήσιμον, ή σηψίην, ἀλλ' οὐχ' ἦτον διὰ τῆς παρουσίας αὐτοῦ προκαλοῦνται φαινόμενα αὐτομολισμοῦ; Δὲν εἶναι τάχα παραδεκτὸν ὅτι εἰς τινὰς περιστάσεις τραυματισμοῦ καὶ πυήσεως σχηματίζεται σηπτικὸν δηλητήριο προκαλοῦν τὴν πυαιμίαν, τὸ ἐρυσίπελας;

Ἐξετάσωμεν τὰ πράγματα ὅπως παρίστανται ἡμῖν προκειμένου, περὶ ἐρυσιπέλατος, εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐπὶ διαρρήξεω καὶ αἱμορρογίας τῶν ἐπουλωτικῶν σαρκίων τραύματος κατὰ τὴν ἐξέτασιν, ὅτι ἐπίθεσις ἀδέξιος ἐνεργούσῃ προστριβῇ, ὅτι ὀρεκτικὸς τοῦ ψυχροῦ ἔρος καὶ ἐπὶ μικρῶν ἀκόμη τραυμάτων, ὅτι ἐπίθεσις ἐρεθιστικῶν οὐσιῶν, ἀρκεῖ ὡς τὰ πολλὰ νὰ προκαλέσῃ ἐρυσίπελας· τὰς παραγωγούς ταύτας τοῦ κακοῦ αἰτίας πάντῃ μετ' ἐπιστάσεως ζητῶ νὰ ἀνευρίσκω πρὸς ἀποφυγὴν αὐτῶν ἐν δέοντι. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἐπέραν τῶν ὑποθέσεων τούτων, ἡ τὸ μικρόβιον τοῦ ἐρυσιπέλατος, ἐλθὼν ἐξωθεν παραφυλάττει τὸν πάσχοντα ἀλλὰ μένει ἀδρανὲς ἐφ' ὅσον τὸ τραῦμα δὲν εἶναι εἰς κατέστασιν νὰ δεχθῇ αὐτὸ, ή μάλλον ὁ ἐρεθισμὸς τοῦ τραύματος μεταβάλλων τὰς συνθήκας τῆς ζωτικότητος αὐτοῦ συνελεῖ, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν λευκωματίνης εἰδικῆς, καὶ γεννᾷ τὸν αὐτομολισμόν τοῦ πάσχοντος· ἡ δευτέρα αὕτη ὑπόθεσις, σύμφωνος ἄλλως πρὸς τὰ παρατηρούμενα τοῦ Gauthier, καίτοι δὲν δίδεται εἰς ταύτην μείζων τῆς πραγματικῆς ἐκτασις.

Τὸ πρᾶγμα πολὺ διαφέρει ἐπὶ ἐρυσιπέλατος ἀναπτυσσομένου ἀνεξαρτήτως παντὸς συγχρωτισμοῦ εἰς μεμονωμένῃς κατοικίᾳς, ἐνθα ἀπὸ πολλοῦ δὲν παρετηρήθη τὸ κακὸν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, δὲν εἶναι δύσκολος βεβαίως ή παραδοχὴ τῆς λογικῆς ὑποθέσεως, ἂν δηλονότι τὸ εἰδικὸν μικρόβιον ἐπὶ μακρὰν ἐτῶν σειρὰν παρέμεινεν ἀνενεργές, ή ἂν ή γόσος ἀνεπτύχθη πρωτογόνως.

Τὸ αὐτὸ ἡδύνατό τις εἰπεῖν καὶ περὶ τῆς δξείας σηψαιμίας· δὲν πα-

ραπηρεῖται αὕτη ἀναπτυσσομένη εἰς εἰδικὰς πῶς περιπτώσεις, εἰς πάσχοντας ἐπιπεπλεγμένα κατὰγματα παρ' οἷς ἰσχυρὴς τραυματισμὸς συνυπάρχει μετὰ ζωηρᾶς ἡθικῆς συγκινήσεως, ὡς εἰς τοὺς κατασυντριβομένους ὑπὸ τῶν ἀμαξοστοιχιῶν τοῦ σιδηροδρόμου ή ὑπὸ μεγάλῃ βέρῃ; Εἶναι τάχα παραδεκτὸν ὅτι ἐν μέσῳ τῶν δασῶν καὶ κοιλάδων οἱ τροχοὶ τῶν ἀμαξῶν ή αἱ σιδηρεὶ ράβδοι τῶν σιδηροδρόμων κατέχουσι τὸ εἰδικὸν τῆς σηψαιμίας μικρόβιον, ὅπερ κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ τραυματισμοῦ διεισδύει ἐν τῷ τραύματι; δὲν εἶναι λογικώτερον νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ή σύντριψις τῶν δασῶν, ή φυσικὴ καὶ ἡθικὴ ἐκλυσις, ἐστὶν ὅτε δὲ καὶ ὁ οἰογενευματισμὸς, προδιαθέτουσι τὸν πάσχοντα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ δηλητηρίου τῆς σηψαιμίας;

(ἀκολουθεῖ).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ

ληφθεῖσαι κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπιστράτευσιν παρὰ τισι τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ θεραπευτηρίων.

ὑπὸ

Β. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (ἐκ Θεσῶν) τέως ἐπικουρὸν ἱατροῦ.

Ἀποδυθέντες ἀπὸ τὴν στρατιωτικὴν περιβολὴν καὶ συναρμολογήσαντες ἰσὺς ὀλίγας ἐπιστημονικὰς παρατηρήσεις ὧν ἐσχόμεν διὰ χρόνου τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀντιληφθῶμεν ἐν θεραπευτηρίοις στρατιωτικοῖς, σπεύδομεν ν' ἀνακοινώσωμεν τοῖς τοῦ «Γαλήνου» ἀναγνώσταις τινὰς τούτων, τὰς περιεργότερας.

Τὰ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἡμετέρας στρατιωτικῆς ἱατρείας τὰ ἱκανὰ καὶ δρωτοῦν λόγου ἄξια θεραπευθέντα νοσήματα ἦσαν διάφορα καὶ ποικίλλα, τὰ πλεῖστα μὲν δξεία, πλὴν ὅλως εὐκρίθμων, οὐκ ὀλίγα δὲ βαρέα καὶ μοιραίως θανατηφόρα, προκληθέντα, ἀλλὰ μὲν διὰ τὸ εὐμετάβλητον, τὸ συνήθως ὑγρὸν καὶ υετώδες, ἐν θέρει δὲ κλιθενωδῶς καυσῶδες τὸ κλίματος τῆς ἐριθιάλλικος καὶ τερπνῆς (κάθε ἄλλο ὑπὸ ὑγιεινῇ ἐποψίῃ—καὶ πολλὰς ἔτι ἄλλας ἐπόψεις) Θεσσαλίας, ἀλλὰ δ' ἐκ τῆς ἐνσκήψεως λοιμωδῶν νοσημάτων, ὡς σηνήθως συμβαίνει πανταχοῦ ἐνθα ἄθροισμός πολλαριθμοτέρων ἀνθρώπων ἐπὶ τὸ αὐτὸ γίγνεται.

Εἰ τις ὑπ' ὅψει ἔχων ἐρευνήσῃ τὰς στατιστικὰς τῶν νοσημάτων τῶν διαφόρων ἐν Θεσσαλίᾳ θεραπευτηρίων ἐκπλαγήσεται διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐλαιογενῶν πυρετῶν, διαφορωτάτων μὲν τὸν τύπον, διαφορωτάτων δὲ τὴν διάρκειαν καὶ τὴν βαρύτητα καὶ τὰς συνεπείας. Καὶ οὐδεὶς μὲν ἀγνοεῖ ὅτι πανταχοῦ σχεδὸν ἐν Ἑλλάδι οἱ δικλείπαντες πυρετοὶ ἐπιδημοῦντες αὐτοχάρανται πᾶσι κατ' ἐξαχμὴ ἐπιπολάζον γόσημα, διὰ τὴν Θεσσα-

λίαν ὅμως τὸ πρᾶγμα εἶναι ὅλως μοναδικόν. Δύναται τις ἀδιστάκτως ν' ἀποφανθῇ ὅτι ἡ Θεσσαλία εἶναι αὐτόχρημα ἡ μητρικὴ χώρα τοῦ ἐλείου μιάσματος. Ἐπειὶ θὰ εἶδῃ ὁ περίεργος κοιλιακὰ σπάγγα κολοσσίων διαστάσεων, θὰ εἶδῃ—παρὰ πένρσι μάλιστα καὶ χωρικοῖς—χροιάς τοῦ δέρματος καὶ φυσιογνωμίαν μακρόθεν δεικνύουσαν τὸ πάθος καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐκπλαγῇ ἂν ἀκούσῃ ἀγρότου αἰτοῦντος, σουλφάτρ καὶ ὄλιον ἐν ᾧ πρὸ μικροῦ «ἤσκανε ἀπὸ ψίχαι νηρόν», ἐν ᾧ οἱ ἐντεῖθεν τῆς Ὀθρυος ἀγνωοῦσιν ἂν ἡ χορηγομένη κύτος κίνησιν εἶχε θεϊκὴν. Καὶ ἂν ἀφῆς τῷ παρατηρήσει ὅτι τὸ διάστρεμμα δ' ἐπαθε δὲν θεωρεῖται μὲ σουλφάτρ καὶ ὄλιον, ὅ' ἀπαντήσῃ ἀφελέστατα—ὅπου εἶναι δυνατόν νὰ ᾖται ἀφελῆς ὁ Θεσσαλός· ὁ χωρικός δὲλ.—ὅτι «ἔτσι δὲ γλάνονται τὰ πάθια στὸν τόπο τοῦς». Παρὰ τοῖς Ἰθαγενέσι τῆς Θεσσαλίας ἡ ἰδέα τῆς νόσου συνεπάγεται μὴδὲν πλεον μὴδὲν ἔλαττον τὴν ἰδέαν τῆς κίννης καὶ βεβαίως ταῦτα οὐχὶ ἀδίκως.

Ἐπιτραπήτω ἡμῖν νὰ μνημονεύσωμεν ἐνταῦθα καὶ τῶν τῇ χρήσει ποτοῦ τινος κοινῇ μὲν παρὰ τοῖς κοινοῖς οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ ἡμῖν αὐτοῖς πλέον ἢ πλεονάκις πειραματισθεῖσιν εἰς θεωρεῖαν διαλειπόντων τε καὶ χρονίων ἐλειογενῶν πυρετῶν περιγενομένων. Τὸ ποτὸν τοῦτο τὸ τοῖπουρο μὲν ἐν Θεσσαλίᾳ καλούμενον, παραλλαγή δ' ἐν τοῦ οἰκισθέντος ἔχει τὴν ὁσμὴν τερπνότεραν τῆς ῥακῆς, τὴν δὲ γεῦσιν ἥττον δάκνουσαν καὶ μάλλον γλυκεῖαν. Κατὰ τὸν τότε μὲν ἐπίκουρον ἀνθυποφαρμακοποιόν, νῦν δὲ φαρμακοποιὸν ἐν Κορίνθῳ, κ. Ν. Καλλίγερον, ἀξιότιμον ἡμῖν φίλον, δύναται τὸ ποτὸν τοῦτο νὰ τεχθῇ εἰς τὴν κλάσιν τῶν κεκοιμημένων οἰνοπνευμάτων (Spiriti vini diluti)· ἐνέχει σάκχαρον πολὺ, ἐλάχιστα ἔχῃ ὑδροκυανικοῦ ὀξέος (acide cyanhydrique) καὶ πνεῦμα ἀνίστου, κεραυνούμενον δ' ὕδατι θολοῦται εἰς λευκὸν μὴ καταλιμπάνον ζῆμα διὰ τῆς ἡρεμίας. Τῷ ποτῷ τοῖνον τοῦτον εἰ ἐν Θεσσαλίᾳ κατακόρως χρῶνται ἰσχυρίζονται ὅτι οὐδ' ὁπωπτιοῦν μὲν τὰ πεπτικά ἢ ἄλλα ὅργανα πειράζει, οὔτε καὶ διὰ χρόνου (ἐφ' ᾧ καὶ τὸ ὄθλυ φύλον οὐδαμῶς τῷ ἀνδρὶ καὶ ὀστερεῖ τὴν χρῆσιν), ἀλλὰ καὶ προληπτικὸν τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων νοσημάτων τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ ἐπιπολαζόντων ἐκείστοτε—μάλιστα τῶν ἐκ τοῦ ἐλείου μιάσματος—ἐστὶ, ὥσπερ σου περὶ τῆς κίννης ὁ σεβ. ἡμῶν διδασκαλὸς κ. Ἀφεντούλης ἐν τῷ περὶ φαρμάκων βιβλίῳ αὐτοῦ φησι.

Τῆς ἐκ τῆς πείρας κοινῆς ταύτης δοξαστικῆς διεγειρώσης ἐν ἡμῖν τὴν περιέργειαν ἐφεξῆς δὲ καὶ τὴν προσοχὴν προέβημεν εἰς πειραματισμόν. Ἐχομεν δὲ τανῦν εἰπεῖν ὅτι τῶν δοξασιῶν τοῦ λαοῦ τὸ πλεῖστον εὖρον καὶ παρὰ τῇ ἡμετέρᾳ γνώμῃ ὑποδοχὴν καὶ δὴ εἰς βεβαιότητάς προαχθεῖται ἐρριζωθῆσεν. Τὸ τοῖπουρον τὸ καὶ οὐζόν(α) ἄλλως ἀποκαλού-

(α) Ἐν Ἀρβίσει πιστεύεται ὅτι ἐκλήθη οὐζὸν ἐκ τινος Τούρκου Ὀύσου, πρῶ-

μενὸν πόρῳ βεβαίως ἐστὶ τοῦ ἀμιλλᾶσθαι τῇ κίννῃ· πλὴν ἀλλ' ὅμως ἐλθόντων αὐτῶν, ἐν καιρῷ μὲν παροξυσμοῦ συνδιδόμενον τούτῳ τοῦ βραχυόντος μεγάλως τὴν τε διάρκειαν καὶ τὴν ἔντασιν αὐτοῦ καὶ τὴν ἐφίδρωσιν πολλὰ ἔαττον καὶ ἀφρονότεραν προκαλέσκει· πρὸ δὲ τῆς εἰσβολῆς ἐν καιρῷ εὐθέως παρεχόμενον εἰς 5—6 δραχμὰς ἐφάπαξ, μόνον καὶ ἀνεὺ κίννης, ἰσχύσαν πολλάκις ν' ἀποτρέψῃ τούτην ἢ ἐπελθούσαν νὰ καταστήσῃ μηδαμινὴν κατὰ τὴν ἐκδήλωσιν.

Εἰς τὰ χρονίως ὅμως ἐλάττει δολητηριάσεις, καθ' ἃς σπανία μὲν ἢ καὶ οὐδεμία ἢ διὰ πυρετοῦ ἐκφρασίς τοῦ πάθους, τὸ δέρμα γαιώδες, καὶ ὁ σπλὴν μάλιστα γιγαντώδης, ὅλως δ' ὁ ὁργανισμὸς καχεκτικός, ἐλεινός, πτωματώδης, τὸ λαμπρὸν τοῦτο ποτὸν—φάρμακον, δύναται τις νὰ θεωρήσῃ ἐφάμιλλον μὲν τῇ κίννῃ, οὐχὶ δὲ σπανίως ἀνυψιμώτερον καὶ ταχυεργότερον καὶ ταύτης καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀρσενικοῦ. Ἐθεραπεύσαμεν ἐν Κόρατσο-τερον καὶ ταύτης καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀρσενικοῦ. Ἐθεραπεύσαμεν ἐν Κόρατσο-λίῳ ἀνθρώπον πεντηκταετίου, γεροντίου καχεκτικοῦ καὶ προαδαμίου μορφῇ· ἔχοντα, παρ' ᾧ ἀπασα τῆς κοιλίας ἢ κοιλίτης ἐμπλειῶς ἦν ἐκ τοῦ διωγκωθέντος σπληνός, οὐδὲν δ' ὄργανον οὐδαμῶς τὴν ὑπὸ τῆς φύσεως ὀρισμένην αὐτῷ λειτουργίαν ἐπλήρου, καὶ τὸν ὅπου διὰ χρόνιον ἔφερε βροχέως εἰς τὸν τάφον· ἐπασχεν οὗτος ἀπὸ τριετίας καὶ περιέμενε νῆδη στωϊκῶς τὸν ὕπαινον βαρυνόμενος τοὺς ἰατροὺς καὶ τὰ φάρμακά των. Κατεπεῖσαμεν αὐτὸν νὰ πίνῃ οὐζόν, δι' οὗ ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἰατρικῇ ἀπαγορεύσει ἀπολύτῳ «δὲν εἶχε βρέξει τὸν λάρυγγά του» παποιοῦτες ἐπὶ τὸ λυσιτελεῖς τῆς θεραπείας ἀπὸ τοῦ θαυμαστοῦ φαρμάκου. Μετὰ μῆνα ἓνα καὶ ἡμισυ κατακοιμήσας αὐτὸς ἑμαυτὸν ἀπὸ τοῦ πεδίου τῆς μάχης τετρακυματισμένον, αἱματόφυρτον, ἐξαιμον, ἐλεινὸν καὶ ἀρρυθμένον· νάμεις ἀπὸ τῆς πολυχεύμονος ἀλλ' ἐξαντληθείσης πηγῆς τοῦ ὀρμημένου τοῦ τῆς αὐτοσυντηρήσεως, συνήντησα τὸν παλαιόν μου πελάτην δὴ ἡγόοντα ἡμίονον φυσιγγιοφόρον. Μετὰ δακρύων συγγιγνήσεως ἀναλαβὼν με ἔθετο ἐπὶ τῆς ῥάχews του καὶ ἐκόμισε σχεδὸν μέχρι τοῦ χειρουργείου. Ἄν τὸ τοῖπουρο δὲν ἐπανήγε τὸν πτωχὸν χωρικὸν εἰς τὸ status quo ante τὰ γράφων ταῦτα θὰ ἐξεμέτρα βεβαίως τὸ ζῆν εἰς τὸ βάθος τινὺς τῶν τοῦ ὄρους φαραγγίων, εἰ μὴ τὰ ἐχθρικά βλήματα προσλαμβάνον.

Ἐν τοῖς στρατιωτικαῖς θεραπευτηρίοις τὸ πλεῖστον τῶν εἰσερχομένων ἀρρώστων, πληθὺς, πλέον τοῦ ἡμίσεος ἐπασχον ἐλειογενεῖς πυρετοῦ· εὐτυχῶς λίαν εὐάριθμοι ἦσαν οἱ κακοήθεις ἐξ ὧν καὶ τινες θάνατοι, τῶν πλείστων ἰωμένων τῇ ἀμέσῃ παροχῇ κίννης εἰς ὑποδόρειον ἔνεσιν. Πάντες δ' ἐπῆλθον κατόπιν ἐκφάνσεως τοῦ νοσήματος διὰ πυρετοῦ τριταίου

του εἰσαγαγόντος ἐν Θεσσαλίᾳ τὸ ποτὸν, ἢ κατ' ἄλλους λίαν καταχρωμένου τοῦ τοῖπουρου δὲ ἐκ τῶν οὕτως ἀποκαλουμένων εἰς ζύμωσιν περιελθόντων μετὰ τὴν ἐκθλίψιν τοῦ ὁποῦ στεμφύλων.

ἢ ἀμφημερίνου τὸν τύπον. Εἶναι μέγα τὸ ποσὸν τῆς δαπανηθείσης κινή-
νης κατὰ τὸν τῆς ἐπιστρεφύσεως χρόνον. (ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΕΝ ΒΙΑΡΡΙΤΖ ΔΙΕΘΝΕΣ ΤΗΣ ΥΔΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ.

(Συνέχεια, βρα. σελ. 138).

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΤΑΘΕΝΤΑ.

Α'. — 'Υδρολογία.

α'. — 'Επιστημονικῆς 'Υδρολογίας.

1. — Ἀρξαις τῶν φαινομένων τοῦ ἀέρος ἐπὶ τὰ αὐτοφυῆ ὕδατα.
2. — Σπουδαίοντες τῆς παρατάξεως τῶν μετεωρολογικῶν παρατηρή-
σεων εἰς τὰς πηγὰς τῶν ἱαματικῶν ὑδάτων καὶ τῆς συσχετίσεως αὐτῶν
μετὰ τῶν παρατηρήσεων ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῶν πηγῶν.
3. — Περὶ τῶν ἡλεκτρικῶν φαινομένων τῶν παρατηρουμένων ἐκ τῆς
παρουσίας τῶν ἱαματικῶν ὑδάτων. — Περὶ τῆς θερμοκρασίας τῶν αὐτο-
φυῶν ὑδάτων.
4. — Περὶ τῆς ἀναλύσεως τῶν μεταλλικῶν ὑδάτων, περὶ τῶν πρὸς τοῦ-
τὸ μεθόδων καὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ ὕδατος διὰ τὴν ἀνάλυσιν.
5. — Ἀξία τῆς λεγομένης πραγματικῆς καὶ ὑποθετικῆς τῶν ἱαματι-
κῶν ὑδάτων ἀναλύσεως.
6. — Περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ θείου ἀποτελομένων ἐνώσεων εἰς τὰ οὕτω δὴ
λεγόμενα θειούχα ὕδατα. Ἰδιοὶ χαρακτῆρες ἐκάστης πηγῆς. Ἀναγκαῖα
πειράματα πρὸς ὁρισμὸν τῶν χαρακτῆρων τούτων.
7. — Περὶ τῶν παρατηρουμένων ποικιλιῶν εἰς τὰς φυσικὰς καὶ χημικὰς
συνθήκας τῶν φυσικῶν ὑδάτων, καὶ περὶ τῶν αἰτίων αὐτῶν.
8. — Περὶ ἀνιχνεύσεως τῶν μετάλλων ἐν τοῖς ὀρυκτοῖς ὕδατιν.
9. — Περὶ τῶν ἐν τοῖς ὀρυκτοῖς ὕδατιν ὀργανικῶν ἢ ὀργανωμένων ὕλων.
10. — Περὶ τῶν μεταξὺ τῶν ὀρυκτῶν ὑδάτων καὶ τῶν γεωλογικῶν
στρωμάτων σχέσεων.
11. — Κατὰ τίνας νόμους τὰ ἱαματικά ὕδατα ἀφικνοῦνται εἰς τὴν ἐ-
πιφανείαν τῆς γῆς.
12. — Περὶ τῶν γεωλογικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν πρὸς νότον καὶ βορ-
ρῶν τῶν πυρήναίων πηγῶν.
13. — Περὶ τῶν διαπύσων μεθοδικῶν ταξινόμησιν τῶν ἱαματικῶν ὑδά-
των ἀρχῶν.
14. — Ἀναζητήσεις πηγῶν ἱαματικῶν ὑδάτων.
15. — Διαρρύθμισις τῶν καταστήματων.
16. — Θερμανοὶς καὶ ψύξις τῶν ἱαματικῶν ὑδάτων εἴτε ἐκ καλεσιμέ-
νοις ἀγγείοις, εἴτε ἐν τῷ λουτρῷ, εἴτε ἐν τῷ ἀέρι.

17. — Διατήρησις καὶ μεταφορά τῶν ἱαματικῶν ὑδάτων.
18. — Περὶ νομοθεσίας τῶν ἱαματικῶν ὑδάτων.
19. — Περὶ τῶν ὑγεινῶν μέτρων εἰς τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων.
20. — Πρόγραμμα διδασκαλίας τῆς ἐπιστημονικῆς καὶ ἱατρικῆς ὕδρο-
λογίας.

β'. — Ἱατρικὴ ὕδρολογία.

1. — Περὶ τῆς θερμοκρασίας καὶ τῆς πίεσεως τοῦ ὕδατος εἰς τὴν ὕ-
δροθεραπευτικὴν.
2. — Περὶ τῶν διαφορῶν τῆς ἐνεργείας τοῦ γλυκέος καὶ τοῦ θαλασ-
σίου ὕδατος εἰς τὴν ὕδροθεραπευτικὴν.
3. — Ὅροι καλοῦ ὕδροθεραπευτηρίου.
4. — Περὶ τῶν οὕτω δὴ λεγομένων ἐξ ὑποκαύστου λουτρῶν. Περὶ
ὑποκαύστων ξηρῶν καὶ ὑγρῶν.
5. — Διαφοραὶ ἐνεργείας τῶν διὰ γλυκέος ὕδατος ἀτμολούτρων καὶ
τῶν δι' ὀρυκτοῦ ὕδατος ἀτμῶν.
6. — Περὶ τῆς παρὰ τὴν ἀκτὴν θεραπείας. Περὶ τοῦ τρόπου τῆς θρά-
σεως τοῦ περιβάλλοντος ἀέρος καὶ τῶν ἐν τῷ λουτρῷ ἀσκήσεων.
7. — Διαφοραὶ ἐνεργείας τοῦ θαλασσίου λουτροῦ ἀναλόγως τοῦ κυμα-
τόεντος, τῆς θερμοκρασίας κλ. τοῦ ὕδατος κατὰ τὰς διαφόρους ἀκτάς.
8. — Φυσιολογικὴ καὶ θεραπευτικὴ ἐνέργεια τῆς ἀμμοχώρας.
9. — Φυσιολογικὴ ἐνέργεια τῶν ἱαματικῶν ὑδάτων (ἰσχωτερικὴ καὶ
ἐξωτερικὴ χρῆσις).
10. — Περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ ὕδατος ἀναπείσεως ὑπὸ τὴν ἐποφὴν τῆς
θεραπευτικῆς διὰ τῶν ἱαματικῶν ὑδάτων.
11. — Ὅποιον τὸ ἀποτέλεσμα κατὰ τὴν θεραπείαν διὰ τῶν ἱαματικῶν
ὑδάτων ἀπὸ τοῦ ὕδατος ἀφ' ἐνὸς καὶ ἀπὸ τῆς συνθέσεως αὐτοῦ ἀφ' ἑτέρου.
12. — Ὅποιον τὸ ἀποτέλεσμα κατὰ τὴν διὰ τῶν ἱαματικῶν ὑδάτων
θεραπείαν ἀπὸ τοῦ ὕδατος ὡς φαρμάκου καὶ ἀπὸ τῶν διαφόρων τῆς
χρήσεως αὐτοῦ τρόπων.
13. — Περὶ τῶν ὑπερθερμῶν λουτρῶν καὶ τῆς θεραπευτικῆς αὐτῶν ἀξίας.
14. — Περὶ τῆς ἐνεργείας τῶν ἐν πηλῷ λουτρῶν (πηλοχώρα).
15. — Περὶ τῆς ἐκλογῆς τῆς προσφορωτέρας ἐποχῆς διὰ θεραπείαν
δι' ἱαματικῶν ὑδάτων σχετικῶς πρὸς τὴν μοσηρὰν κατὰστασιν καὶ τὴν
τῶν ὑδάτων τοποθέτησιν.
16. — Περὶ τῆς καταλλήλου διάρκειας θεραπείας δι' ἱαματικῶν ὑδά-
των ἀναλόγως τῶν περιστάσεων.
17. — Περὶ διαίτης καὶ ὑγιεινῆς διαρκείας τῆς δι' ἱαματικῶν ὑδά-
των θεραπείας.
18. — Περὶ διαδοχικῶν θεραπειῶν εἰς διαφόρους πηγὰς.
19. — Περὶ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς ὕδροθεραπευτικῆς πρὸς τὴν δι' ἱαμα-
τικῶν ὑδάτων θεραπείαν.
20. — Ἐνδείξεις καὶ ἀντενδείξεις τῶν ἱαματικῶν ὑδάτων καὶ τῶν
θαλασσίων λουτρῶν.
21. — Θεραπευτικαὶ ἐνδείξεις τῶν διαφόρων εἰς τὰς Πυρήναϊα πηγῶν.
(ἀκολουθεῖ)

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

SIROP D'HYPHOS-PHOS-PHITES DE FELLOWS.

Παρασκευαζόμενον ἐν Νέα Ὑόρκη ὑπὸ τοῦ χημικοῦ

JAMES FELLOWS.

Τὴ περὶ οὗ πρόκειται σκεύασμα ἐνέχει

ἡ κυριώτερα τοῦ ζωικοῦ ὀργανισμοῦ συστατικά, Κάλιον καὶ Τίτανον. Ἐξαιρετικὰς ἐνώσεις, Σίδηρον καὶ Μαγγανήσιον. Τονικά, Κινίνην καὶ Στρυκνίνην. Καὶ τὸ ζωϊκὸν θειμελιώδες συστατικόν, τὸν Φώσφορον.

Διαφέρει πάντων τῶν ἄλλων ὁμοπαγῶν σκευασμάτων διὰ τὴν εὐάρεστον τὴν γεῦσιν, ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ στομάχου εὐνοϊκῶς, καὶ οὐδὲν ἐπιγίνεται κακὸν ἀπὸ τῆς παρατεταμένης αὐτοῦ χρήσεως.

Μεγάλαν ἐκτέτακτο ὑπόληψιν ἐν Ἀμερικῇ καὶ Ἀγγλίᾳ διὰ τὸ νύσιμον τῆς χρήσεως αὐτοῦ εἰς τὴν θεραπείαν τῆς φθίσεως, τῆς χρονίης βρογχίτιδος καὶ ἐτέρων τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων παθήσεων. Οὐχ ἥτον δὲ ὠφελεῖ καὶ κατὰ ποικίλων νευρικῶν νόσων, ὡς καὶ κατὰ τῆς ἀτονίας. — Αἱ θεραπευτικαὶ αὐτοῦ ἐνέργειαι ἀποδοτέαι εἰς τὰς τονωτικὰς καὶ θρεπτικὰς αὐτοῦ ιδιότητας δι' ὧν αἱ διάφοροι ὀργανικαὶ λειτουργίαι ἐπανέρχονται εἰς τὸ κατὰ φύσιν. Οὕτω καὶ ἂς περιπτώσεις ἐνδείκνυνται ἡ τῆς ἐννευρώσεως τόνωσις διὰ τονωτικῆς θεραπείας, τὸ σκεύασμα τοῦτο εἶναι τὸ μάλα ὠφέλιμον. Ἐνεργεῖ ταχέως, διεγείρει τὴν βρεξίν, ρυθμίζει τὴν πέψιν, διευκολύνει τὴν ἀπορρόφησιν καὶ μετὰ τῶν θρεπτικῶν οὐσιῶν μεταβαίνει εἰς τὴν κυκλοφορίαν. Ἐπίσης ὠφελεῖ καὶ κατὰ τῶν φρενοπαθειῶν καὶ ἐν γένει πάσης νευρικῆς παθήσεως.

Ἐκάστη φιάλη περιέχει 8 οὔγκιας, ἥτοι 50 πορτίου δόσεις.

Εὐρίσκεται ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ κ. Κ. Ὀλυμπίῳ. Πᾶσα περὶ τούτου ἀγγελία ὧρίσται μόνον διὰ τὰ ἰατρικὰ περιοδικά.

COMPAGNIE DES VASELINES FRANÇAISES.

Ἐμβλημα Πιτρελαιδίνης (Pétroléine).

Ἀδελφῶν LANCELOT καὶ Σας.

Χημικοῦ, φαρμακοποιῦ, διδάκτορος ἰατρικῆς τῆς ἐν Παρίσι ἰατρικῆς Σχολῆς.

Διπλωμα τιμητικὸν ἐν τῇ ἐκδόσει τῶν ἔργων 1885.

Παρίσι, 15 Rue de l'Ébiquier. — Ἐργοστάσιον ἐν Aubervilliers (Seine).

Λονδίνον, 103. London Wall.

Τῆς Πιτρελαιδίνης χορήσις γίνεται εἰς τὰ φαρμακευτικὰ σκευάσματα.

Ἡ Πιτρελαιδίνη, ἡ Γαλλικὴ Βασιλίνη, ἥς χρῆσις γίνεται ἐν ἅπασιν τοῖς νοσοκομείοις τῶν Παρισίων, εἶναι οὐδετέρη, ἄχρους ἢ μωρὰ τὴν γεῦσιν,

διὰ τῶν χαρακτήρων δὲ τούτων γνωρίζεται, ἀπὸ πάσης παραποιήσεως ἢ νοθείας. Μεγάλῃ γίνεται αὐτῆς χρῆσις εἰς τὴν ἰατρικὴν εἰς τὴν θεραπείαν τῶν κακῆς φύσεως πληγῶν, θεραπεύει δὲ ταχέως Ἐγκαύματα, Παγάδας τῶν μαστῶν, Ρωγγμάς, Εὐλογίαν, Ἐρυσίπελας, Πιτυρίασις, Ἐκζεμα καὶ πάσαν ἄλλην ἐν γένει νόσον τοῦ δέρματος. Μεγάλῃ χρησιμότητος εἶναι καὶ εἰς τὴν μυροποιίαν. Οὐδέποτε ταγγίζει. Ζητητέα ἡ ὑπογραφή LANCELOT et Cie.

Ἐν Ἀνατολῇ εὐρίσκεται ἐν τῇ Φαρμακευτικῇ ἀποθήκῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει Grand'Rue de Galata 35.

ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΙΑ (OFFICINE)

ἡ συλλογὴ τῶν κατὰ τὴν πρακτικὴν φαρμακοποιίαν.

Διαλαμβάνουσα

Περίληψιν ἀπαντῶν τῶν φαρμακοποιῶν, τῶν ἰατρικῶν καὶ φαρμακευτικῶν συνταγολογιῶν τῶν διαφόρων ἐπικρατειῶν. Τοξικολογίαν, ἢ τὸν τρόπον τοῦ ἀνιχνεύειν τὰ δηλητήρια. Φαρμακευτικὴς δοκιμασίας. Φαρμακοποιίαν κτηνιατρικῆς, ὁμοιοπαθητικῆς. Θεραπευτικὸν ἐγκέλευσιν, ἀπαντα τὰ νέα φάρμακα γενικὴν τῶν φαρμάκων διατίρησιν.

ΥΠΟ DORVAULD.

Ἐκδόσις 10ῃ ἐντελῶς ἀνασκευασθεῖσα ἐκ 1000 σελ. κείμενον. Σχήματα ἐν τῇ κειμένῳ. Ξένη ὀνοματολογία.

Εὐρίσκεται ἐν Ἑλλάδι εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Γαληνοῦ.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ διὰ τὸν Γαληνὸν εἶναι δεκταὶ εἰς τὸ γραφεῖον αὐτοῦ ὁδ. Πινακοτῶν 8, καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς EASTERN AGENCY Karakeny Dairmen Han.

Ἡ διεύθυνσις EASTERN AGENCY ἐπιφορτίζεται τὰς ἀγγελίας διὰ τὰς ἐν Ἑλλάδι καὶ τὸ ἐξωτερικὸν ἐφημερίδας. Δίδει ἐμπορικὰς πληροφορίες περὶ Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ὑποδεικνύει ἐπὶ τῇ αἰτήσει εἰς τὰ ἐν Εὐρώπῃ καταστήματα τοὺς καλλιτέρους ἀντίπροσώπους διὰ τὴν κτανάλωσιν τῶν προϊόντων. Προμηθεύει τέλος ἐξ Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς βιβλία, ἐργαλεῖα, καὶ παντὸς εἶδους ἀντικείμενα χρήσιμα εἴτε διὰ τὸ ἐκἀγγελμα εἴτε διὰ τὴν ἰδίαν τῶν κ. ἰατρῶν καὶ φαρμακοποιῶν χρῆσιν.

Νικοσάδην. — Ἀντίδοτον κατὰ τῶν κακῶν τῆς νικοτιανῆς εἰς τὴν ἀκαπνίζοντας ἀποτρεσμάτων. Εὐρίσκεται ἐν Ἀθήναις παρὰ τῇ Διευθύνσει τοῦ Γαληνοῦ.

Rakoczy

ΠΙΚΡΟΠΗΓΗ EN BUDE
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ LOSER

Τὸ αὐτοφυὲς πικρὸν ὕδωρ Rakoczy εἶναι ἐκ τῶν πλουσιωτέρων εἰς σπέρμα συστατικὰ ὑδάτων, ὅτε δὴ περιέχον ἐν 10000 μέρ. κύτου 571 μέρη σπέρμα συνστατικῶν καὶ προτιμᾶται εἰς τὰς νόσους τῆς κάτω κοιλίας διὰ τὸ ἐν αὐτῇ εὐφρονον θεικὸν μαγνήσιον, κάτριοι καὶ λίθιοι.

Ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς λοιπὰς πικροπηγὰς τὸ ὕδωρ Rakoczy θεωρούμενον παρ' ἀπάντων τῶν ἱατρῶν ὡς τὸ πρωτεῖον προτιμᾶται καθ' ἃς περιπτώσεις ἐνδείκνυται ἡ χρῆσις τῶν πικρῶν ὑδάτων, διὸ καὶ ὡς τοιοῦτον συνιστᾶται καὶ ὑπὸ Ἀκαδημιῶν καὶ ὑπὸ ἱατρῶν ὡς ὑπὸ τῆς ἐν Butapest ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, τῆς ἐν Παρισίοις ἀκαδημίας τῆς ἱατρικῆς, ὑπὸ τῶν ἱατρῶν Fanvel ἐν Παρισίοις, Charles-Ticheborn ἐν Λονδίῳ, Τριανταφυλλίδου καὶ Mordtmann ἐν Κωνσταντινουπόλει, Zoupan ἐν Ἀδριανουπόλει, Salem pacha ἐν Καίρῳ, Schuss ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Zeissel καὶ Rokitsansky ἐν Βιέννῃ, Seitz ἐν Μόναχῳ, Vohl ἐν Κολωνίᾳ κλ.

Πωλεῖται ἐντὸς φιαλῶν προσφάτως ἐκάττοτε πληρουμένων παρ' ἀπαντὸς τοῖς καταστήμασιν τῶν μεταλλικῶν ὑδάτων, τοῖς φαρμακείοις καὶ φαρμακεμπορείοις.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Α. Δ. Γεωργαντά. — Στοιχεῖα ἱστορικοδικαστικῆς. Τόμ. Α'. Ἀθήναι 1885. Τιμὴ τοῦ βλουισυγγραμματος Δρ. 32 πληρωτέα ἐπὶ τῇ παραλαβῇ τοῦ Α' τόμου. Εὐρίσκεται εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον κ. Μπέκ. — Ο Β' τόμος ὑπὸ τῆς πιστῆρας.

Κλινικὴ μελέτη ἐπὶ τῶν προδιαθετικῶν αἰτιῶν τῆς φθίσεως τῶν πνευμόνων, ὑπὸ **Σπυρίδωνος Ἰω. Κανέλλη**, ἱατροῦ. Εὐρίσκεται παρὰ τῷ ἐν Ἀθήναις ἐμπόρῳ κ. Ἰω. Κανέλλῃ ὁδὸς Αἰόλου ἀριθ. 111 τιμωμένη δραχ. 1.

CH. FÉRE. — *Traité élémentaire d'Anatomie médicale du Système nerveux.* — Paris. 1886. I. V. in 8. avec 213 fig. dans le texte. Aux bureaux du progrès médical. Rue des Carmes 14. Prix. 10 fr.

BOURNEVILLE. — *L'Année médicale.* (Huitième année) 1885. — Paris 1886. Chez Plon. Rue Garancière. No. 8. et 10. — Prix. 4 fr.